

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sredi, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 18 gld., za četrt leta 8 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Imenovanje brez pomena.

Predsednikom Tržaškega deželnega sodišča je imenovan dosednji višji državni pravdnik v Trstu gospod Mihael Urbančič. Ker je za nas jako važno, kdo zavzema to mesto, in ker se že čujejo neke nadeje glede premembe razmer pri Tržaškem deželnem sodišču, naj pojasnimo pomen tega imenovanja.

Zoper imenovanje nimamo — in to je gotovo jako redek slučaj — nič ugovarjati.

Novi deželnosodni predsednik je po rodu prav za prav Slovenec, ali to seveda ne pride pri tem imenovanju kar nič v poštev, kajti gospod Urbančič je vzgojen v stari šoli, in da ni zmožen slovenskega jezika, bi prav nič ne pričalo, da ga je povila slovenska mati, še ime njegovo ne, ker je piše po italijanskem pravopisu.

Gospod Urbančič je gentleman v pravem pomenu besede in kot tak uživa splošne simpatije in spoštovanje vseh strank, česar navadno ni moči trditi o državnih pravdnikih, sosebno ne na vročih tleh Tržaških. Te simpatije si je gospod Urbančič pridobil poglavitno s tem, da je bil vedno koncilijanten, vesten, nepristransk in pravicoljuben uradnik.

Političnega svojega prepričanja ni gospod Urbančič nikdar pokazal. Bil je vedno in jedino samo c. kr. uradnik, ki se je vsigdar pokoraval ukazom svojih predpostavljencev, tudi če je moral zatajiti svoje individualno mnenje.

To je na kratko karakteristika novega deželno-sodnega predsednika Tržaškega. Vzlic temu, da je za osebo gospoda Urbančiča ugodna, vender moramo v naprej protestovati proti eventualni trditvi, da bi bila vlada s tem imenovanjem izkazala slovenskemu življu v okrožji Tržaškega deželnega sodišča kako uslugo, ali mu celo dala kako koncesijo. Tako tolmačenje tega imenovanja bi bilo popolnoma krivo.

Zadovoljni smo s tem imenovanjem v toliko, ker je gospod Urbančič zmožen slovenskega jezika. To pa je v Trstu neizogibno potrebno, in vlada se je na to ozirala tudi že pri prejšnjem predsedniku, ki je bil zmožen slovenskega jezika. Vlada je torej ravnala samo v svojem lastnem interesu, da je upoštevala jezikovno osposobljenost novega deželnosodnega predsednika.

Vprašati se pa moramo, in to je za nas najvažnejše, kako bode za novega predsednika z dosedanjim sistemom glede jezikovne ravnopravnosti?

Doslej se je ta ravnopravnost na Primorskem, zlasti v Trstu, tako slabo spoštovala, kakor samo še na Koroškem. V državnem zboru se je v tem oziru že mnogo govorilo in sam pravosodni minister je izrecno priznal, da ni vse tako, kakor bi moralo biti. Nastavljajo se slovenskega jezika povsem nezmožni uradniki, navadno uneti Italijani, in postavljajo se — slučajno ali namenoma — na taka mesta, kjer je znanje slovenskega jezika potrebno. Slovensko uradovanje se načeloma in sistematično ovira, prav kakor da nimajo razne ministerske naredbe, nanašajoče se na jezikovno ravnopravnost, nikake veljave več. Zapisniki se pišejo dostikrat v italijanskem jeziku, tudi če dotična slovenska stranka ne razume nobene italijanske besede — kvečjemu kako Slovence sramotočo psovko, kakeršne je časih slišati tudi v sodnem posloju — sodbe se izdajajo skoro samo v italijanskem jeziku, skratka, pravice slovenskega jezika se malone nikdar ne spoštujejo.

Proti temu krivičnemu sistemu se borimo in zadovoljni bomo, naj ga potem odpravi rojen Slovenec ali slovenski stvari pravičen Nemec ali Italijan.

Novi predsednik dež. sodišču bi pač mogel v tem oziru kaj storiti, a bode li hotel, o tem nas pouči prihodnost.

Nadej ne gojimo nikakih. Ta naš pesimizem opravičuje dosedanje uradno poslovanje — seveda le jezikovna stran — gospoda Urbančiča.

Kot višji državni pravdnik je imel oblast in moč skrbeti, da posluje državno pravdnništvo s slovenskimi strankami v slovenskem jeziku. Storil pa tega ni. Nihče ne pomni, da bi bilo državno pravdnništvo v Trstu izdalo kako slovenski pisano obtožnico, naj je bil obdolženec še tako trd Slovenec, in ni nam znan slučaj, da bi bil državni pravdnik pri kaki obravnavi zoper slovenske zatožence svojo obtožnico zastopal v slovenskem jeziku. In vse to se je godilo in se še sedaj godi tudi v slučajih, pri katerih je bilo notorično, da zna zatoženec toliko italijanski, kakor drž. pravdnik kitajski.

Prav zato, ker novi deželnosodni predsednik v svoji lastnosti kot višji državni pravdnik ni storil ničesar, da varuje ravnopravnost slovenskega jezika, prav zato nimamo nič upanja, da bo hotel premeniti pri Tržaškem deželnem sodišču vladajoči, našim narodnim zahtevam skrajno neprijazni sistem.

Storil bo to, kadar se mu bo taka prememba od zgoraj zaukazala. Tega pa — žal — ne bomo še dolgo doživeli. Pravosodni minister je v Plenerjevem ministerstvu prav takov, kakeršen je bil za časa Taaffeja. Rogovljenje levičarjev mu je dobrodošla pretveza, da ne imenuje za Celovec slovenskega deželno-sodnega svetnika in tudi za Primorsko ima nebroj izgovorov, da ne ugodí našim tirjavam, dasi je njih opravičenost sam priznal.

Po naši sodbi torej ne bo imenovanje g. Urbančiča imelo nikakih ugodnih posledic za slovensko stvar pri Tržaškem deželnem sodišču, a tolmačiti to imenovanje celo kot koncesijo Slovincem, to bi bila krvava ironija.

Hrvatska pisma.

K. Zagreb, 15. avgusta.

V.

Hrvatski ban, grof Khuen-Hedervary se odpočiva v svojem slavonskem dvorcu ali pa potuje po svojem ljubljem Ogerskem, v Zagrebu pa izgleda, kakor da bi stal svet. Sledeč primeru svojega prevzvišene glavarja, zabavajo se tudi madjaronski politiki po raznih toplicah, večinoma seveda po tujih. Na Markovem trgu je mirno. Politizira se samo po gostilnah in krčmah ter po časnikih, katerim se seveda tudi poznati, da je saison morte. Po ulicah in promenadah, kjer se drugače tudi slišijo politični pogovori, se čuje samo nemško čevrljanje naših krasotic ali pa demonstrativno glasni pogovori madjar-skih uradnikov.

V hrvatski metropoli je vse mirno in človek bi mislil, da smo neizrečno srečni. A vender ni tako. Ves mir je samo navidezen, o sreči pa še govora ni. Saj je ne more biti za nas večje nesreče, kakor obzoraško-pravaški boj, kateri postaja že naravnost neznosen. Prišli smo že tako daleč, da ne more vzeti človek časopisa v roko, ker se mora bati, da najde v kaki polemiki napade na tega ali onega rodoljuba, katerega je vedno spoštoval. Vsak dan je hujše in

LISTEK.

Lady Hilda.

(Roman, angleški spisala Ouida.)

III.
(Dalje)

Lady Hilda in Milo vstopita v ložo ravno koncem drugega dejanja. Predstavljala se je nova francoska igra nekega odličnega pisatelja, ker pa ata jo bili že obe videli v Parizu že večkrat, ju ni zanimala.

— Hotela si, da greva na vsak način, reče Hilda in sede v ložino ozadje, samo da ne vidi odra in kolikor mogoče malo gledališča.

— Naravno, odgovori Milo, ki ni odložila kukala ne za trenotek, nego se ozirala po gledališču, kakor vojskovodja pred bitko. Reci vsaj: drugega dela nista imeli. Glej, glej — res je, tiste gospe — tam-le — imajo še vedno oeuf-de-Paques — korzet. Moj Bog! Ti že leto dni niso več v modi, da, nihče jih več ne nosi. — Glej, Lucija San Luca je tudi tu — in kake smaragde ima — in Marija Castelfidardo tudi. Kako se je postarala. Ah —

lady Featherleigh! Saj se je še spominjaš! Kako je Lujiza Ottosecoli dražestna, pozna se ji, kako se pudra. Njen sin je jako lep dečko. Ti seveda ne maraš otrok, ali veruj mi, otroci so največja zabava. Glej, tam se šopiri tista Američanka, ki je pred dvema leti v Parizu hotela biti levinja — saj se je spominjaš. — No, to zimo je tu jako malo odličnih ljudi. Skoro bi bilo bolje, da smo ostali v Nici. — Ah mon cher, comment ça va? Reci, Maurice, kdo je tista dama v črnini s pravimi demanti — tista v loži s Sampierdarenom in Sau Marcom?

„Maurice“, ki je bil vstopil v ložo, stisnil je Mili ročico, sedel za nje naslanjač in jej poluglasno povedal, da „dama v črnini s pravimi demanti“ ni krepost prve vrste in ne zasluži, da se dama, kakeršna je grofica Mila de Caviare, nanjo ozre in zanjo zanima; ker pa že hoče vedeti, je primoran reči, da je to Gloria, ljubica vojvode Stirlinga.

— Ah, to je torej ta Gloria, vzklikne Milo jako živahno in obrne nanjo svoje kukalo. Čudno, da je še nisem videla. Kako mirno gleda in kako jednostavno je oblečena.

— Bojim se, da obrneš na nas pozornost te Glorie in njene družbe, reče lady Hilda, ki se je

bila v tem nekako hladno zahvalila na Mauriceov pozdrav.

Maurice vicomte de Gommeux je bil mlad Parižan, znani in nenadkriljivi ravnatelj kotiljonov. Prišel je bil za Milo. Sledil jej je kakor senca, bil jej je potreben kakor morfi in dosti bolj koristen, kakor vsi njeni posli. Da ne da hudobnim jezikom povoda, baviti se z razmerjem med njim in Milo, prišel je vedno štiriindvajset ur pozneje tja, kjer se je nastanila in ker je njej, kot izobraženi ženi, bilo na tem, da varuje svoj ugled, ker je pazila na „les mœurs“, ni smel nikdar z njo stanovati v jednom in istem hotelu. Že tri leta je tako z njo hodil in nič ni kazalo, da ga Milo kmalu odslovi, ker jej je bil jako privržen, ker je bil zelo poslušen in zelo popustljiv, ker ni videl, česar ni hotel videti in ker mu glede zavijanja cigaret ni bilo tekmeča.

„To je dober dečko“, rekel je grof Caviare večkrat. Bil je mlademu vicomtu naklonjen in hvaležen, zlasti ker so nekateri njegovi predniki ženo preveč kompromitovali in motili njegov mir.

— Bon soir, mesdames, reče vojvoda St. Louis stopivši v ložo. Grofica, jako mi je ljubo, da vas

tisti patrijoti, kateri stoje ob strani, se že vprašujejo, ali je mogoče, da nam stranki, kateri se tako koljeta, mogo kaj priboriti. Saj na Madjarone že skoraj nihče ne misli, kakor da bi to ne bili naši najnevarnejši nasprotniki. Obzoraš je srečen, ako more zboosti pravaša, ta pa je zopet vedno pripravljen, da odgovori na enak način.

Prišli smo že tako daleč, da moramo premisljati, bode li sploh še kdaj mogoča sloga teh dveh strank. In bojimo se, da res ne bode, ker bojujejo v prvi vrsti osebe proti osebam, ne pa načela. Brez sloge pa ne pridemo nikamor, ali bolje rečeno, gremo po rakovi poti nazaj in prišli bomo nazadnje tja, kjer nas hočejo imeti Madjari. Saj smo danes že tako slabi, da se ne moremo nikjer več braniti. Grof Hedervary more storiti danes v Hrvatski vse, kar hoče. On si je organiziral vojsko uradnikov, katera sluša pri volitvah samo njegovo povelje. Narod nima v saboru nobenih poslancev. Madjaronska garda pa je dresirana, in sicer izvrstno dresirana. Take stranke ni več na svetu, kakor tako zvana hrvatska „narodna stranka“. Opozicija je rekla edenkrat v saboru, da se mora tudi desnici priznati patrijotizem. To pa ni res; zakaj tudi Madjaroni imajo oči da vidijo, in ušesa da slišijo. Neumni niso. Dobro vedó, da škodujejo Hrvatski, pa vendar store, kar Hedervary zapove. Kdor pa ve, da greši, a vendar greši, ne sme zahtevati, da se mu prizna kakov patrijotizem in zatoorej ne zasluži naši Madjaroni drugega imena, kakor ime izdajalcev. Da je to resnica, dokazali so pred jednim mesecem, ko so izdali Reko Madjarom. In ti ljudje, katerim ni para na vsem političnem svetu, bodo še več storili. Ako bi zahteval danes grof Khuen-Hedervary, naj se inkorporira Hrvatska ogerski državi in naj se pretvori naša domovina v madjarske županije, bodo Madjaroni z glavo kimali in še poskušali dokazati, da je to jedina rešitev za Hrvatsko.

Neverjetno je, ker bi se to nikjer na svetu ne moglo zgoditi. A poznati se mora te „Streberje“, kateri poznajo samo jedno domovino — svojo korist kateri so že zdavnaj pozabili, da so v svoji mladosti pili mleko hrvatske majke, ali pa celo, da so nekdanji sami bojevali za slovanske ideje.

Hedervary ima toraj svojo dobro organizovano vojsko. Kaj pa imamo mi? — Narod je opozicijski, pravimo. In to je resnica, tam, kjer narod sploh politično misli. A, žalibog, pri nas se je tudi v tem oziru mnogo grešilo in dokaj je naroda v Hrvatski, kateri še spi in nihče ga ne budi. A še tisti, ki bi radi delovali, postanejo apatični, kadar vidijo, da se opoziciji vedno mej saboj koljeta, nasprotnikom pa puščata svobodne roke.

Kam nas bode to pripeljalo? Patrijotizem zahteva od nas odgovor na to vprašanje. Ako je res vsaka sloga nemogoča, potem je dolžnost tistih rodoljubov, kateri se ne strinjajo z bratakim bojem, da svojo rečejo. Narod je sit večnih osebnih preprirov. Narod pozna jednega nasprotnika: madjaronsko vladó. Za interese političnih generalov se pa narod ne zanima in ako se budemo še dolgo klali, nas bode zapustil. Kaj pa potem? Brez naroda ne pridemo

nikamor. Saj tako že dolgo nazadujemo in zadnji je čas, da se obrnemo, ako hočemo česa doseči. V Hrvatski je dovelj patrijotov, kateri vidijo, da ne gre tako naprej. A oni molče. Tudi to ni prav. Vsakemu človeku je dolžnost, delovati za svoj narod in za domovino. Kdor pa položi roke v naročje, ne more delovati. Solze nam nič ne koristijo, ravno tako, kakor nam ne pomagajo spomini davnih slavnih dob. Zatoorej naprej! Kdor ljubi resnično hrvatsko domovino, kdor ima v prsih slovansko srce, naj to sedaj pokaže, dokler še ni prepozno. Ne ozirajmo se na domače prepire, ki niso vredni, da se samoči pero zavoljo njih, marveč idimo ravno po tisti poti, katera nas more jedina rešiti. Ozrimo se na narod, kateri išče tožno svojih voditeljev; borimo se proti tistemu nasprotniku, kateri nam je res nevaren; delujmo v znamenji slovanske vzajemnosti, ker potem ne bomo zapušteni. A tistemu, kdor bi hotel zasejati neslogo v naše vrste, pokažimo vrata, ker on ne more biti prijatelj naše domovine in našega naroda. „Sloga od Boga, a nesloga od zloga“ — pravi Hrvat. Držimo se torej našega pregovora in ne pomagajmo vedno samo našim nasprotnikom. Saj so že sami dovelj močni, a kjer so morebiti slabejši, tam jim itak pomagajo naši lastni izdajalci.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 18. avgusta.

Deutsch zu deutsch.

Na schulvereinskem shodu v Trutnovu je načelnik tega „nepolitičnega“ društva dr. Moric Weitlof izdal za svoje somišljenike novo parolo. Z geslom „Deutsch zu deutsch“ je odgovorjati Slovanom na njih „Svoji k svojim“. Seveda so vsi navzočniki bili tega slagerja silno veseli in navdušeno se sedaj razlega po vseh nemških „gauh“ klic Deutsch zu deutsch. Slovani se moremo temu le smejati. V gospodarskem oziru so se Nemci vsaj pri nas itak vedno držali tega gesla in sicer tako strogo in dosledno, da so prav s tem prouzročili tisto gibanje, čegar smer je izražena z besedami „Svoji k svojim“. Želeli bi le, da bi se Nemci svojega novega gesla držali tudi v drugih ozirih. V schulvereinskih šolah ne velja ta „Deutsch zu deutsch“, tam se nemčijo slovanski otroci, nalovljeni s silo in zvijačo. O naših slovanskih šolah se to ne more reči. Tu naj Weitlofovi somišljeniki z dejanji pokažejo svoj „Deutsch zu deutsch“, dokler pa tega ne store, jih bomo zmatrali za navadne pustolovce, ki sipajo okolo sebe puble fraze.

Poljaki in Madjari.

Nemški listi so z navdušenjem poročali o ljubavnih orgijah, katere so na Lvovski razstavi uprizarjali Poljaki in Madjari. Pripisovali so jim največji politični pomen, ali hkrati se je ta navdušenost podelila in „Neue Fr. Presse“ govori že o brezpomembnih „Ueberwachlichkeiten“. Povod tej nastali hladnosti je poljski klic o „Drang nach Westen“. Pa tudi poljska ljubezen za Madjare je že zmurznila. Uzrok je prepri zaradi meje mej Gališko in Ogersko. Pri tem že več let trajajočem prepri gre za takozvano „morsko oko“. Obe deželi reklamujeta ta svet zase. Bile so že neštevilne komisije merit in določevati mejo, a sporu ni konca na kraja. Sedaj se je zopet sestavila komisija in sicer mešana komisija, še predno pa je ta izrekla svoje mnenje,

je dal knez Hobenlohe na preprirem mestu zgraditi poslopje za orožnike. To je poljsko časopisje silno raztogotilo. Tako vprašuje „Nova Reforma“ srdito: Kako soglašajo to s obljubo obeh vlad, da se spor reši rednim putem? Kak pomen ima sedaj še komisija mejnarednih zemljemercev, ki svojega poročila še ni dognala? Kaj misli vlada storiti, da zavrne to madjarsko preširnost? Postopanje Madjarov je v skrajni meri provokatorično. Deželni odbor gališki, naši poslanci in namestništvo morajo vlado prisiliti, da se odločno zoperstavi madjarski samovoljnosti, sicer ni moči jamčiti, da ne postane morsko oko torišče krvavi drami. „Kurjer Lwowski“ pravi: Dunajska vlada naj pomisli, da je pri tem vprašanju interesovna cela Gališka. Naši poslanci naj stavijo kabinetsno vprašanje in naj eventualno izstopijo iz koalicijske. — Tako hitro mine ljubezen Poljakov, če jih kdo v živo meso zadene.

Izjemno stanje v Pragi.

Danes se vrši ministersko posvetovanje glede izjemnega stanja v Pragi, razglašene dne 12. septembra l. l. Z dotično naredbo so se tudi za leto dnij odpravile porote. Po zakonu ni smeti naredbe glede porot ponoviti, dokler tega ne privoli drž. zbor, niti je podaljšati. Dne 12. septembra postane torej naredba glede porot neveljavna in porote bodo začele zopet poslovati. Današnji ministeraki svet se bode bavil z vprašanjem, ali naj se razveljavijo tudi vse druge izjemne naredbe. Skoro bi rekli, da bo vlada našla, da še niso odpravljeni uzroki, kateri so dali povod izjemnim naredbam — faktičnega uzroka seveda ni nobenega — in da bo zategadelj podaljšala veljavnost teh naredb.

Prememba v diplomaciji.

Na mesto avstro-ogerskega poslanika v Bukureštu grofa Goluchowskega pride poslaniški svetnik baron Aerenthal, prideljen ministerstvu unanjih del. Madjari so se močno trudili, spraviti kakega madjarskega diplomata na to mesto, a ni se jim posrečilo. Njih ljubezni do grofa Kalnokyja to ne bo povečalo.

Vnanje države.

Srbija.

Oficijozno se javlja naslednje: Nikola Pašić je obiskal ministra unanjih del in ga prosil, naj mu izposluje avdienco pri kralju. Minister je na to Pašiću pismeno javil, da se naj radi zabtevene avdi-jence obrne do dvornega maršala, kar pomeni, da nima Pašić nič več pravic kakor vsak berač. Pašić je potem zapustil Niš in se vrnil v Beligrad, ne da bi bil s kraljem govoril. Murda pride še kralj trkat k njemu!

Bolgarska in Rusija.

Z ozirom na namero Bolgarov, poslati v Peterburg deputacijo, pravijo „Moskovskaja Vedomosti“, da prijateljstva Rusije ni moči Bolgarom pridobiti, dokler vlada v Sofiji Koburžan. Ruska vlada se z eventualnim odposlanstvom ne bo pogajala, ker neče, da bi bilo porazumljenje odvisno od usurpatorične vlade. Vse rusofilske gibanje sedanjih mo-gotcev je gola komedija. Pripovedujejo sicer, da jim je porazumljenje z Rusijo pri srci, na drugi strani pa razširjajo govorico, da hoče Rusija, naj se vodstvo bolgarske vojske izroči ruskim častnikom in naj se Rusiji odstopita pristana Burgas in Varna. Rusija ne želi tega in če bi hotela imeti Burgas in Varso, bi bila lahko obe mesti zavzela, ne da bi koga vprašala dovoljenja. Rusija pa neče imeti opravkov niti z dediči Stambulova niti s Koburžanom in njegovo katoliško dinastijo. Dokler je porazumljenje odvisno od tega, da prizna Rusija Koburžana legitimnim vladarjem, dotlej ni o njem govoriti.

➡ Dalje v prilogi. ➡

vidim — mylady, na vašo službo. To je grozna gledališka družba. Kot Francoz se je tako sramujem, da zarudim, kadar se o njej govori. Ko sem bil še mlad, bi tudi najneznatnejše francosko mesto ne trpelo take družbe. Takratno občinstvo je imelo več ukusa in več razumevanja za gledališče in sploh za vsako umetnost; vsako krivo naglašanje se je neusmiljeno izžvižgalo, a sedaj —

— Je li dovoljeno, milostni dami? vpraša vstopivši njegov prijatelj della Rocca.

— Dovoljeno, samo vrata zaprite za soboj, se oglasi lady Hilda in z njenega lica je izginila senca dolgočasja. Hvala vam za cvetke!

Della Rocca sede za njo, prepustivši prazni stol St. Louisa.

— Srečne cvetke, reče nežno. Nabral sem jih davi v svojem gozdu. Zdi se mi, da se nič preveč ne zabavate?

— Zabavam? Igra je grozna!

— Najhujšo hibo ima — ni naravna.

— Da. Čudno — Francozi iščejo v vsaki igri toliko slabostij, kolikor Angleži krepostij, tako da je naravna ali mogoča igra na vsakem odru nemogoča.

— Stara majolika vas je danes zjutraj bolj zanimala, ka-li?

— Vi ste me videli?

— Šel sem ravno na municipij. Ali ni naše posodje prekrasno? Škoda, da se dandanes te umetnine tako spretno ponarejajo.

— Kakor vidim, se zanimате za umetnost, gospod vojvoda?

Pogledala je nanj in iz njenih očes se je svetilo neko zanimanje.

— Kakor vsak Italijan, odgovori on. Mislim, da Italijani nismo ali vsaj le v redkih slučajih taki veščaki, kakor Angleži ali Francozi. Mi ne vemo baš mnogo o zlogu in o dobi, nimamo dovolj ostrega očesa za razumevanje starih umetnin, kakor je imajo antikvari na severu. Pri nas je drugače. Ljubimo umetnost kakor otroci pripovedke svojih pestunij. Ne cepimo dlake in ne pretiravamo glede preiskovanj. Beato Angelico ali Sodomo, katero vidimo vsak dan; staro vedro v loggiji, v katerem si otroci rokó umivajo — vse to se nam zdi domače. Sredi teh umetnin vzrasemo in vse te stvari so nam ljube, kakor mati otroku. Morda porečete, da otroci bogatih ljudij že doma vidijo mnogo krasnih in starinskih rečij — to je sicer resnica, a gledajo jih z drugimi očmi kakor mi. Pri nas se take reči rabijo v hišah in zato so nam prirasle k srcu. Drugod je umetnost gost v salonu, pri nas pa

igrača otrok in dekla vsakega kmeta. Njegovi osli se čisto napajajo iz rimskega sarkofaga, njegovim golobom pa natresa hrano v gizdavo skledico iz dvanajstega veka.

Lady Hilda je govornika jako pazno poslušala in v njenih velikih očeh se je zrcalilo obujeno zanimanje. Govoril je s čustvom in gracijo, a zanjo je bilo to nekaj novega, čuti moža, kateremu umetnost ni nazor, ampak čustvo. Umetniški svet, s katerim je bila prišla doslej v dotiko, je bil jako pozitiven, eklektičen, jako kritičen, visokoučen; sipal je teorije in elegantne fraze krog sebe, izvajal konsekvencije, katerim ni bilo ne konca ne kraja in se prepira veselil. Vedno, kadar se je bila naveličala svoje navadne družbe, se je zatekla v umetniški svet, ki jej je polnil dušo z razumevanjem umetnosti in z neizmernim prezirom vseh, katerim je umetnost mrtva stvar. Njej je bila umetnost vedno dušna zabava, nikdar pa čustvo.

— Ker se že tako zanimате za te stvari, madame, reče della Rocca nekako težko, ali se smem nadejati, da osrečite mojo siromašno vilo s svojim obiskom? Lepega je sicer malo ostalo, ali kaka redka umetnina se vendar najde. Tudi nekaj starega posodja imam. (Dalje prih.)

Anarhisti.

Pariški listi javljajo, da je policija prišla na sled dvema zarotama, katerima je namen, umoriti ministrskega breduvduka Dupuya v kopališču Vernet-les-Bains. Španska policija je naznanila francoski, da se mislijo neki anarhisti s ladjo pripeljati v rečno kopališče in izvršiti atentat. Druga zarota zoper Dupuya se je zasnovala na francoskih tleh. Policija ve za imena zarotnikov in je poskrbela kar treba, da se zavaruje Dupuyev življenje. — Berolinska policija je te dni prišla nekoga anarhista, ki se je aretiranju zoperstavil s revolverjem, in našla v njegovem stanovanju dokazil, da se je pripravil za „propagando s dejanji“. Dobljeni material jej je pomagal, da je zasledila še več anarhistov najnevarnejše vrste in je spravila pod ključ.

Prosveta.**Rimljanski napisi v Celju.**

Piše dr. Janko Pajk.

IV.

V sledečih vrticah, naj še povem nekoliko svojih misli o staroceljskih podobah in kipih, o katerih doslej ni mnogo še napisanega in sporočenega.

V vrati duševnih znamenij napisom najbliže stoje podobe; napis, v besedah izražen, je sredstvo pojmovnega mišljenja, torej izraz duševnega delovanja o čem, a podoba je znamenje posameznega predmeta, o kojem premožuje duša, torej slika pojedinega nazora. Pismo govori in povéda, podoba pak samo namiguje in kaže na predmete ter jih predstavlja z jedne ali druge vnane strani. Oboji sredstvi pa, pismo in podoba, družite se v jedno celoto ter se dopolnjujejo: prvo izrazuje notranjo ali duševno, drugo vnano ali prikazensko stran predmetov.

Podobe, katere nahajamo na celjskih spomenikih, služijo dvema raznim namenoma: jedne so samostalne, rabeče predočevanju stvari same, druge so posredstvene, služéče v okrasbo in v nakit ali vsaj v dopolnitev poglavne stvari. Tako na pr. nahaja se v celjskem lapidariju več podoba Meduzine glave — z dvema po konci stoječima, k sebi obrnjenima gadoma, okinčena z netopirjevimi perutmi zgoraj in s prepletom kačjih teles kot ovratnico zdolaj, poleg tega s prameni (lasmi) iz gadovja. To Meduzo, z nadutimi lici in zabuljenimi očmi, najdeš v lapidariju pod števil. 5216; tej popolnoma jednaka se vidi v Laškem trgu v prvo nastropje vzdana (na hiši števil. 94). Isto podobo Meduze pak, samó da močnej zmanjšano, najdeš kot grobnemu napisu okras in to v lapidariju pod števil. 5234; še bolj razločno izraženo na čelu grobnega napisa, vzdane v severno steno Maksimilijanske cerkve. Sicer pak je takšna glava na premožnih drugih nagrobnih napisih vidna, v Celju na pr. na „wasserthurmu“, na „antikenthoru“ in drugod. Namen Meduzine podobe na spomenikih je dvoji: deloma služi v okrasbo, deloma je nekako svarilo od onetiščenja dotičnega kraja, posebno grobišča.

Po osebin se vse podobe staroceljske dajo razdeliti v tri vrste; jedne so služile bajeslovju, tedaj veratvu, druge so predstavljale istinite osebe, tretje so bile simbolične ter so izraževale kakošno posebno naziranje. Opomniti mi je še, da razkladanje podob sploh, bajeslovnih pa posebej spada mej najtežavnejše predmete starinoslovja. Zato bodi takoj na početku odkrito povedano, da si ne bi upal jamčiti z gotovostjo za vsako tolmačenje tu predloženo. Ali srčnega poskusa vendar treba. Držati se hočem, kolikor mi je to možno, treznih razlogov; poznejši preiskovalci naj prosodijo, če so ti razlogi veljavni.

Večina staroceljskih podobščin, kakor tudi napisov služila je veratvu. Celejani, katerih več del je brez dvojbe bil galskega ali keltskega pokolenja, da-si za časa Klavdija cesarja — blizu sto let po Cesarjevem podjarmljenju Galije — močno porimljanjen, bili so kot Galci močno bogoslužni. To potrjuje o Keltih Caesar, ki o njih izreka: „Natio est omnis Gallorum admodum dedita religionibus“ (B. G. VI. 16, 1). K nedvojbeno bajeslovnim podobam štejejo se gore že omenjene Meduzine glave. Prav pogoste in razločne so podobe Génijev — predstavljali so genije, kakor Amorja s perutmi —, katerih se več in manjši nahajajo na več kamenih, in to po jeden, dostikrat tudi paroma. Samostojni dve podobi génijev — precej veliki, blizu otročje velikosti — nahajata se kot „vzvišenini“ — Stritarjev izraz za „haut-relief“ — v lapidariju pod števil. 5251, držeči bujni venec cvetni pri obeh koncih. Delo kaže umetnika. Dva genija — objemajoča se — vidita se na desnem kamenu „an-

tikenthora“, vendar sta mnogo manjša od omih v lapidariju. Podoba genija, plapolajočega nad mladozakoncema, je videti v lapidariju ob desni „noriškega vojnika“; vendar bi se ta genij, ki združuje mladi par, smel tudi kot Amor tolmačiti. Za okrasbo služi genij nad ženitvanjskim ležiščem — lectus genialis — v lapidariju pod števil. 5251. To ležišče je umetniški izdelano in prav dobro ohranjeno. Genij z dol obrnjeno bakljo ugašajočo vidi se na grobnem spomeniku (v lapidariju levi kot). Čestitev — kult-génijev t. j. angeljev čuvarev bil je v Celeji kakor pri Grkih in Rimljanih sploh jako razširjen; čitateljem je že iz gore omenjenih napisov — Genius anigemius, Genius civitatis — znan.

Samostalna podoba, vzvišenina, precej visoka — otročje velikosti — je ona v lapidariju pod št. 5240. Ta predstavlja Párisa kot pastirja, v ličneji suk-njici, s plaščem čez rami obešenim, ob pastirsko palico naslonjenega, na levi nogi, katera je od desne prekrizana, stoječega, s frigiško kapo odetega. Tedaj tudi starim Celjanom Párisov kult ni bil neznan! — Skoro bi opazovalec teh spomenikov verjel, da ona ponosna in lepa ženska glava, katera zdaj v lapidariju z desne strani Párisa tako nizko na tleh stoji, pomenja ali Héleno ali pa céó Vénéro; težko, da je slika gotove osebe. Ipak nočem tega z gotovostjo trditi, kakor je gotovo, da poleg nje stoji podoba Párisa.

Na samostojno božansko bitje méri neka veličanska podoba možke glave, postavljena v lapidariju v bližini imenovanih dveh podob, Párisa in Hélene ali Vénere. Kakošno božanstvo je predstavljala ta veličastvena glava? — Visoko čelo, obili lasje, mladeniško-junaški značaj brezbradnega obraza, vse to bi se najbolj pristojalo Apólónu. Ker je glava nebradata, ni misliti na Jupitra. In baš Apólón je bil ob jednem grško-rimsko kakor tudi galsko božanstvo, kar Caesar o njegovem kultu poroča (B. G. VI. 17, 2). Umetniška izvršba podobe kaže sicer značaj grško-rimski, a vendar ne brez primési barbarstva, kar ovaja spodnji del obraza, ki je preveč nadut. Postava, katere ostanek je ta glava, krasila je kakov hram božji v Celeji, kjer je stalo, po mnogih stavbenjskih ostalinah sodeč, mnogo hramov božjih in to velikih razmér. Dobro ohranjeni lasje kažejo, da podoba, na čelu nekoliko poškodovana, najbrž ni stala pod milim nebom.

Domače stvari.

— (Cesarjev rojstni dan) praznoval se je v Ljubljani, kakor vselej tudi letos svečanim načinom. Sinoči kot v predvečer cesarjevega rojstnega dne bil je mirovoz godbe 27. pešpolka, katera je spremljana od vseh tamburjev ter moštva z lampijoni korakala iz nove vojašnice mimo kolodvora čez Dunajsko, Tržaško in Rimsko cesto pred deželno predsedništvo, kjer je svirala nekoliko komadov, ter se potem čez Mestni trg, Poljane in Št. Peterski most vrnila domov. Spremljala jo je, kakor običajno, velika množica ljudstva. Danes ob 5. uri zjutraj bila je budnica z godbo, z gradu pa je strel topov naznanjal slavnostni dan. Ob 8 uri odkorakalo je vse tukajšnje vojaštvo pod poveljstvom generalmajorja pl. Fuxa na veliki travnik poleg kolizeja, kjer je vojaški kurat č. g. dr. L. Senjak v prirejenem šotoru daroval sv. mašo ter vojaštvu podelil blagoslov; glavne dele sv. maše markiralo je vojaštvo z general-dešaržami. Po maši defiliralo je vojaštvo pred divizijskim poveljnikom podmaršalom pl. Hegedüs ter se potem vrnilo v svoje ubikacije. Pri impozantni vojaški slavnosti bilo je navzočega mnogo civilnega občinstva. Ob 10. uri daroval je gosp. knezoškof dr. Missia v stolni cerkvi slovesno sv. mašo, katere se je udeležil deželni predsednik ter načelniki raznih cesarskih in avtonomnih uradov in korporacij. Po cerkveni slavnosti podale so se razne deputacije k deželnemu predsedniku, proseč, da sporoči na najvišjem mestu najudanejša voščila. Ob 2. uri popoldne imeli so častniki banket v kazinski dvorani; ko je podmaršal pl. Hegedüs napil presvitlemu cesarju, zagrmeli so topovi na gradu. Na vseh javnih sstopjih bile so razobešene cesarske zastave.

— (Deželnozborske volitve na Goriškem.) Volilni skupini kmetijskih občin v okolici Goriški in veleposestnikov volita dne 27. in 28. t. m. po jednega deželnega poslanca na mesto odstopivših gg. prof. Čerina in dr. Lisjaka. Veleposestniki so imeli dne 16. t. m. v Gorici volilni shod in se zjediniili za kandidata, na občnem zboru društva

„Sloga“ pa se je postavil kandidat za kmetijske občine. Kandidat za skupino veleposestnikov je župan Podgorški in veleposestnik g. Anton Klančič, kandidat za kmetijske občine pa rodoljubni župnik v Šempasu gospod Blaž Grča. Upamo, da zmagata oba sijajno.

— (Osobne vesti.) Tržaška „Naša Sloga“ javlja, da je namestniški svetnik in vodja Poreškega okrajnega glavarstva Aleksander vitez Elluscheg dobil te dni — plavo polo! — Poštinski asistenti so imenovani praktikanti J. Beguš, L. Košenina in J. Novak za Maribor; J. Heister za Ptuj. Premješeni so asistenti A. Kalb z Zdanega mostu v Ptui, J. Gasser iz Maribora v Pontabel in Fr. Grundl z Pontabla v Maribor. Poštinski praktikanti v Gradcu so imenovani: Pavel Sovan, J. Pinterič, R. Mathiaschitz in E. Langer.

— (Res postalice.) V Šiški imajo še vedno izključno nemšk poštni pečat. Opozarjamo občino, da stori po izgledu drugih narodnih občin z vso odločnostjo potrebne korake, da se odpravi to preziranje narodnega prebivalstva. Ista pritožba prihaja nam tudi iz Šent Ruperta na Dolenjskem in iz Lukovice. A na tucate je še takih krajev po Slovenskem. Na noge torej, narodne občine! — Neki rodoljub poslal nam je zavoj pisma, iz katerega je razvidno, da je to pismo iz „Haidenschaft“ (!) v Planino na Notranjskem navzlic razločnemu naslovu romalo celih šest dnij. Zavoj je na ogled v našem uredništvu. — Č. kr. poštni urad v Podravlji na Koroškem piše nam, da je šestdnevnomu potovanju tiste brzojavke odtod v Ljubljano bil kriv izključno le nerazločni naslov. Ta izgovor pa po našem mnenji zategadelj ne velja, ker bi se brzojavka z nerazločnim krajevnim naslovom sploh ne smela sprejeti, temveč bi se moral oddajatelj opozoriti, da določno označi kraj, kam je namenjena brzojavka.

— (Cigaletov spomenik in društvo „Pravnik“.) Drugo nedeljo, 26. t. m., odkrije se Mateju Cigaletu v spomin obelisk v Črnem vrhu, potem pa plošča v Lomeh, v rojstveno mu hišo vzdana. Vse Slovence vabi na to slavnost lokalni odbor v Črnem vrhu. Vabilu temu se je posebno radostno odzvalo društvo „Pravnik“, ker pravniki slovenski so vzlasti poklicani spomin čislati možá, koji je trideset in toliko let bil po državnem zakonu in še prej po terminologiji pripravljaj pravniško besedoslovje, iz katerega se je razvila današnja čedalje čistejša slovenščina uradna. „Pravnikov“ načelnik gospod deželnosodni svetnik dr. Ferjančič bode govoril slavnostni govor, več odbornikov in društvenikov je prijavilo slavnosti udeležbo, in mi smo naprošeni, da objavljamo to častitim ostalim društvenikom „Pravnika“, naj bi se jih še več pridružilo na mali pijetetni izlet. Iz Ljubljane bode pot po železnici do Logatca, od tod pa na voze do Črnega vrha. In da se poslednja vožnja uredi, javijo naj se udeležniki najkasneje do prihodnje srede pri g. dru. Danilu Majaronu, advokatu v Ljubljani.

— („Radogoj“) dobil je iz Mozirja zbirko 24 gld., katero so zložile dame: Franja Goričar, „Mozirjanka“, Ivanka Cesar, Pepica Spende, Rezika del Negro, Neimenovana, Ana pl. Lipold, Ljudmila Plaper, Ana Blaž — ter gospodje: Alojzij Goričar, Anton Askerc, Ivan Lipold, Silvester Šentjurec, „Mozirjan“, Zdravko Delcija, Anton Konečnik, župnik Matija Irece, Ivan Tribuč, Rudolf Goričar, Fr. Goričar, Feliks Tribuč, Konrad pl. Lipold, Josip Pirš, Peter Mikek, Ivan Krefl, posestnik iz Braslovč in Franc Praprotnik. — Radostno je „Radogoj“ vzprejel to darilo za ubožne slovenske dijake! Kjer koli se zbere vesela slovenska družba, spomni naj se „Radogoja“ osobito ta čas, ko trka na njegove duri nenavadno veliko slovenskih mladeničev, ki bi radi čez nekaj tednov prišli do vseučilišča in potem vsaj nekaj časa peli s Preširnovim vojakom, da imajo od „Radogoja“, kar treba, namreč „na dan“ vsaj — „pol hleba“!

— (Zahvala.) Podpisano vodstvo potrjuje s tem hvaležno, da mu je izročilo slavno uredništvo „Slov. Naroda“ 292 kron, kot čisti prebitek Ljubljanske veselice slovenskih in hrvatskih abiturientov. Ob jednem izreka najtoplejšo hvalo rodoljubnim prirediteljem te slavnosti ter slavnemu narodnemu občinstvu Ljubljanskemu, ki je z mnogobrojnim obiskom omogočilo tako lep gmoten uspeh.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda. — (Darilo.) Tukajšnji lekar in hišni posestnik gospod Gabrijel Piccoli izročil je Ljubljanskemu magistratu 100 kron in določil, da jih

je na rojstni dan preavitlega cesarja, t. j. dne 18. avgusta letos, razdeliti mej 10 ubogih rodbin. Magistrat je to velikodušno darilo vzprejel, ter je danes primerno razdelil.

— (Vojaške vesti.) Danes ob polu 10. uri došel je v Ljubljano 7. in ob poludne 31. lovski batalijon. Oba batalijona dospela sta peš iz Gorice ter jima je včerajšnji neprestani dež zelo otežilo marš. 7. batalijon nastanjen je v bivši sladkorni tovarni, 31. pa v bolnici za silo. Jutri pa pride 8. huzarski polk iz Celovca. Dne 27. avgusta odide cela brigada k velikim divizijskim vajam na Notranjeko.

— (Včerajšnji vihar) je naredil v ljubljanski okolici precejšnjo škodo in je v raznih krajih pobila toča ter uničila ajdo in druge poljske pridelke. Tudi po vrtovih je škoda znatna.

— (Nesreča.) Na Viču so se igrali nekateri dečki tamošnje opekarne na mali železnici, po kateri se prevažajo ilovica in gotove opeke. Jednajstletni R. Cordignano iz Vidma je prišel mej dva vozička in je bil težko poškodovan.

— (Nepoboljšljiv nasprotnik.) Iz Zagorja ob Savi se nam piše: Zopet prilika, da dokazemo gospodom v knezoškofjski palači, da nismo mi hujskači, in da ne provzročujemo mi nemirov, o katerih smo vam že tolikokrat poročali, ampak vedno le naš župnik. — Kakor povsod, hoteli smo tudi mi proslavljati rojstni dan Njega Veličanstva, s tem, da bi bili včeraj in danes streljali (kar smo izročili zanesljivemu možu) in smo v ta namen tudi že kupili smodnika. Toda naš župnik vsigdar in povsod pripravljen, nagajati in nasprotovati, nam ni hotel dati topičev, dasiravno niso njegovi in mu je dotičnik, ki je šel po nje tudi povedal, čemu jih rabimo. — Kaj ne, lepo je to! Spominjali se bode dragi čitatelji, da je ta čudak pred štirimi leti ravno na rojstni dan Njega Veličanstva bral dobro plačano črno sv. mašo. Ker pa si zna pomagati iz zadrege, izgovoril se je takrat s tem, da se v Zagorji obhaja rojstni dan Njega Veličanstva v nedeljo. Radovedni pa smo, kako se bode izgovarjal, ako bode vprašan, zakaj nam ni hotel dati topičev. Naša misel je, da se nima on popolnoma nič za to brigati, ako nekateri, ki so na ta ali drugi način zadržani proslavljati v nedeljo rojstni dan Njega Vel., to hoté storiti na rojstni dan Njega Veličanstva sam, kot udani in zvesti Avstrijci. — Ne poročali bi o tem, a storimo to radi tega, da kompetentna gospoda v knezoškofjski palači vendar jedenkrat uvidi, da nismo mi krivi vednega prepira, ampak jedino le naš župnik. Ako gospoda nočete, da postane Zagorje druga Podraga, rešite nas breme. Toliko v premislek! —

— (Vodovod v Ribnici) je dodelan in se bode vršilo tehnično kolavdiranje te obče koristne naprave dne 25. t. m. V veliko zadoščenje vsega tamošnjega prebivalstva se je torej dogotovilo delo, katero so že davno želeli vrli Ribničani.

— (Šolska poročila.) Ptujška gimnazija je štela v minulem letu v 4 razredih 97 učencev. Slovencev je naštetih 52, Nemcev pa 45, gotovo je pa prvih bilo mnogo več. Kje bi se tudi v Ptujem vzelo toliko nemških učencev? — Letno poročilo štirirazredne ljudske šole v Mokronogu prinaša na čelu člank „Mokronog z okolico“, po raznih virih in spisih spisal J. Ravnikar, ter podaja dobro izvedeno sliko Mokronoga z okolico, kar daje poročilu trajno vrednost. Koncem šolskega leta je bilo 242 dečkov in deklic, za višji razred sposobnih je bilo 137, nesposobnih 100, neizprašanih 5. Ponavljalno šolo je obiskovalo 70 dečkov in deklic. — Na štirirazredni ljudski šoli v Postojini je bilo sposobnih 153 dečkov in 148 deklic, nesposobnih je bilo 14 dečkov in 18 deklic, neizprašanih 6 dečkov in 6 deklic. Poučevali so nadučitelj in voditelj g. Ivan Thuma, 1 katehet, 3 učitelji in 2 učiteljici. — Obrtno nadaljevalno šolo je obiskovalo 40 učencev, pripadajočih 16 raznim obrtom. — Na štirirazrednici v Vipavi je bilo koncem šolskega leta 247 dečkov in deklic, razun 1 vsi Slovenci; za višji razred sposobnih je bilo 151, nesposobnih 87, neizprašanih 9. Ponavljalno šolo je obiskovalo 56 dečkov in deklic.

— (Kolera v Celji.) Vest nekaterih Tržaških listov, da se je v Celji pojavila kolera, je popolnoma neosnovana. Niti jeden slučaj kolere ali kake jednake sumne bolezni se ni pripetil. Celjsko županstvo je že poslalo dotičnim listom popravek.

— (Novi bralni društvi) sta se ustanovili na Spodnjem Štajerskem na Prihovi pod imenom „Mir“ in v Negovi. Prvo je imelo ustanovni zbor zadnje dni minulega meseca, drugo pa

bode v kratkem praznovalo svojo ustanovitve na slovesen način.

— (Čitalnica v Kobaridu) je dne 12. t. m. priredila veselico, ki je jako lepo uspela. Največja zasluga pri tem gre brezdvomno dičnemu našemu rojaku g. Volariču, ki je prišel nalašč zato iz Devina in pevske zборе jako dobro izuril. Veselica je bila kaj dobro obiskana. Izmej tujih gostov bili so najbolje zastopani Tolminci. Kobaridci sbrali so se v ogromnem številu in s tem so najsijsajeje ovrgli mnenje nekega goriškega lista, ki je postavil Kobarid mej najzadnje trge na Goriškem, kar se tiče v narodnem obziru. Čitalnica je pokazala, da stoji na trdnih nogah in da je še vedno stara čitalnica Kobaridska.

— („Delalsko podporno društvo“ v Trstu) praznuje dne 19. avgusta obletnico blagoslovljenja društvene zastave z jutranjo in popoldansko slavnostjo. I. Zjutraj ob 7^{1/2} uri zbero se udje in odborniki v prostorih društva, Via Molin piccolo šte. 1. Od tod odidejo z godbo, društveno zastavo in odborom na čelu v cerkev sv. Antona novega, kjer jih pričakujejo v svečanih oblekah udinje in odbornice. Točno ob 8. uri se začne sveta maša. Po sv. maši vrnejo se udje in odbor, spremljevani z godbo, istim potom v društvene prostore pohraniti zastavo, potem se razidejo. II. Popoldne bode v okinčanem vrtu „Mondo nuovo“ veselica, katera začne ob 6^{1/2} uri in traja do polnoči. Pri veselici sodelujejo pevci, telovadci in godba: poskrbelo se je tudi za umetelne ogaže. Vstopnina za osebo 20 novč., 10 let stari otroci plačajo 10 novč. vstopnine. Družabniki in družabnice morajo ta dan nositi društveno znamenje. V slučaju slabega vremena preloži se veselica na dan 26. avgusta ob isti uri zvečer.

— (Požar na Reškem kolodvoru) Kako je postal veliki požar na Reškem kolodvoru, se dozdej še ni moglo dognati. Dozdej je konstatovano, da je zgorelo nastopno blago: Družbi „Adria“ 456 vagonov sladkorja, moke, oliv, fižola, turšice in jute; tvrdkam: Herzel in dr. 44 vagonov vina, Marko Burich 25 vagonov vina, Schenker in dr. 80 vagonov raznega blaga, J. Czilag 15 vagonov vina, Bayerthal in Löwy 10 vagonov rib, nekemu Budimpeštanskemu mlinu 9 vagonov moke.

**Slovenci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!**

Razne vesti.

* (Nova publikacija švedskega kralja.) V kratkem izide VII. zvezek spisov kralja Oskarja II. V tem zvezku se prijavljajo vsi govori švedskega kralja od nastopa vlade do današnjega dneva. Večina govorov je v švedskem in norveškem jeziku bila govorena, vendar je število nemških, angleških in francoskih kraljevih govorov precej veliko.

* (Sin predsednika Carnota.) V najožjem rodbinskem krogu se je vršila dne 14. t. m. poroka Ernesta Carnota, sina umorjenega predsednika z milijonarsko hčerjo Marguerito Chiris. Poročal je Madalenske cerkve abé Herzog v stranski kapelici cerkve v Passy-u. V uradnem sloopji se je maire Marmottan s toplimi besedami spominjal Carnota.

* (Roman pred sodiščem.) V Pragi vršila se je te dni sodna obravnava proti 39letnemu Franu Novotnyju, ki se je sam ogradil, da je pred 10 leti zažgal svojo hišo, da se znebi zlobne tašče. L. 1879. je vzel Novotny v zakon Marijo Langer ter priženil mali dom. Zakon mu je grenila tašča, s katero je imel čestokrat hude prepire. L. 1884. je sklenil znebiti se je s tem, da je zažgal svoj dom. Tašča pa se je rešila še pravočasno. Novotny je pobegnil, žena mu je umrla kmalu potem, on pa ni našel miru in begal 10 let po svetu. Zdaj se je vrnil in ogradil sam. Sodišče je obsodilo nesrečnega na 6 let ječe.

* (Kolera v Marseillu) Kakor poročajo nekateri listi, je baje v Marseillu in v okolici bilo že več slučajev kolere. V neki tovarni je baje umrlo pet delavcev in dve drugi osebi v neki bližnji hiši. Oficijsko pa te vesti niso potrjene.

* (Doslrtna ječa zaradi treh ukradenih piščancev.) V državi Ohio v Ameriki je bil nedavno obsojen neki mož v doslrtno ječo, akopram je ukradel samo tri piščance. Ker so namreč tam tatovi postali jako drzni, izdal se je zakon, da se vsak tat, ako je v tretji obsojen zaradi tatvine, kaznuje z doslrtnim zaporom. Ker je bil dotični že prej zaradi tatvine dvakrat kaznovan, ga je zadela za neznatno tatvino vsa strogoost zakona.

* (Pobarvana koza.) V nemali zadregi je bilo te dni vodstvo opere v gledališču Belle Alliance v Berlinu. V operi „Dinorah“ ima namreč bela živa koza važno ulogo, kot vedna spremljevalka Dinore. Vodstvo je imelo dve kosi, jedno belo in drugo sivo. Prva pa ni kazala posebnega „talenta“, druga, ki je bila bolj zanesljiva, pa ni imela neobhodno potrebnih bele barve. V svoji zadregi vpraša režiser ravnatelja, kaj mu je storiti. „Pobarvajte jo“ — odgovori na kratko ravnatelj. In tako se je tudi zgodilo.

Knjževnost.

— „Učiteljski Tovariš“, glasilo „Slovenskega društva v Ljubljani“, ima v št. 16 naslednjo vsebino: Ivo Trošt: Cesar Franc Jožef I; — Fr. Črnogoj: Cvetličje v šolskem vrtu; — Fr. Lavtar: Fitzga; — Naši dopisi; — Vestnik; — Uradni razpisi učiteljskih služeb.

— „Vatrogasac“ ima v št. 16. naslednjo vsebino: Zapisnik seje zaveznega odbora gasilnih društev kranjskih dne 29. julija; — Vatrogasstvo na selu; — Uplivu vatre nepristupan gradjevni material; — Naši dopisi; — Domači i različite vesti; — Javne zahvale.

Brzjavke.

Dunaj 18. avgusta. Cesarjev rojstni dan se je v vseh kronovinah slovesno praznoval.

Dunaj 18. avgusta. V tukajšnjih političnih krogih se zatrjuje, da pomilosti cesar v kratkem več zaradi političnih činov obsojenih kaznjencev.

Praga 18. avgusta. V predvečer cesarjevega rojstnega dne navadni mirozov se sinoči ni vršil. Ponekod se je zbralo mnogo občinstva, ki je čakalo na mirozov, a policija je je razgnala. Ostro postopanje redarjev je prouzročilo neke prepire, vsled katerih je bilo aretovanih pet oseb. Demonstracij ni bilo nikakih.

Lvov 18. avgusta. Z ozirom na imenovanje profesorja na italijanskem vseučilišču v Kamerinu dra. Pacchionija profesorjem na vseučilišču v Inomostu, pravi tukajšnji „Przeglad“, da je to prvi korak k ustanovitvi samostojnega italijanskega vseučilišča.

Budimpešta 18. avgusta. V celi Tatri je zapadel sneg.

Beligrad 18. avgusta. Parcijelna ministerska kriza je rešena. Namesto odstopivših liberalnih ministrov Antonovića in Jovanovića sta imenovana pravosodnim ministrom Kristić, trgovinskim ministrom pa Beligrajski župan Bogičević.

Pariz 18. avgusta. Ubegli Vitrac nadaljuje v „Figaro“ svoja razkrivanja. Pripoveduje, da bi bil imel admiral Gervais po kronstatskih slavnostih postati minister. Carnot in ožji prijatelji so se bali Gervaisove popularnosti. Takrat se je mudil cesar Viljem v Strassburgu. Dali so falsificirati neka pisma, v katerih se je dokazovalo, da bi bila vojna neizogibna, če postane Gervais minister. Gervais je bil uverjen, da so ta pisma pristna in je umaknil svojo kandidaturo.

Berolin 18. avgusta. „Kreuzzeitung“ javlja, da je policija na dan poroke velikega kneza Aleksandra ujela dva iz Francije došla nihilista, ki sta nameravala atentat na kakega člana cesarske rodovine.

London 18. avgusta. Javlja se, da sta se Rusija in Francija porazumeli z Japonsko glede Korejskega vprašanja in da računa Kitajska v tem sporu na podporo Angleške in Nemčije.

Narodno-gospodarske stvari.

— Železniški projekti. Več oddelkov inženjerjev generalnega nadzorništva avstrijskih železnic izdeluje zdaj podrobne načrte in ogleduje teren, kjer se hoče zgraditi nameravana železniška zveza mej Trstom in Celovcem. Nova železnica bi šla iz Celovca preko Kranja in z Bieda po Bohinjski dolini preko sv. Lucije do Gorice. Tudi za železnico čez Ture se nadaljujejo študije terena. Projekti za prvoimenovano železnico utegnejo biti dogotovljeni tekom bodočega leta, za železnico čez Ture pa še letos.

— Nova hranilnica se je ustanovila v Jaski na Hrvatskem na deln ce in je pričela delovati nedavno. Glavnica je zložena iz 400 delnic po 200 kron.

— Železnica Pečega Batrina v Slavoniji bode skoro dodelana in se v kratkem izroči prometu. Tudi proga Pieterice-Našice bode gotova do konca meseca oktobra ter se izroči vsa proga ob tem času prometu.

Vsakdo naj se o času, ko preti nevarnost kolere, natančno pouči o nje bistvu, o sredstvih, kako se je more ubraniti in o oblačnih predpisih; in tega bode črpal pomembno uverjenje, da se je moči čuvati pred to boleznijo in da more do gotove stopinje vsaki posamičnik samega sebe, ako ravna pametno, obvarovati, da ne zbolí za kolero.

Paziti je treba pred vsem na motenja, ki bi nastala v prebavljanju, na obstrukcije in posebno na drisko, ko bi se ta pojavila. Zdravo prebavljenje ohraniti je treba zmernim načinom življenja, ogibom vsem težko prebavnim jedilom in drugim škodljivostim, ki na prebavo kvarno učinkujejo, kakor tudi s tem, da se čuvamo prehlajenja želodca in vsakega prehlajenja v obče. Zdravo prebavljenje izredno pospešujejo znane Marijacejske želodčne kapljice lekarnarja C. Bradyja, ki jako okrepujejo in osvežujejo na želodec delujejo. Marijacejske kapljice so vedno pomagale slasti v slučajih, kadar je prebava motena in v temnobi in pripadajo že mnogo let najpriljubljenejšim domačim sredstvom v obitelji kot prva pomoč, kadar kdo nenadoma zbolí.

Dobivajo se v lekarnah v steklenicah, (ki morajo imeti podpis C. Brady) z navodom gledé uporabe po 40 kr. in 70 kr. (876—2)

Zahvala.

Podpisani odbor si šteje v prijetno dolžnost, izrekat iskreno zahvalo vsem onim, ki so pripomogli, da se je izborna obnesla letošnja z raznimi zaprekami prirejena abiturijentska slavnost tako v moralnem, kakor v gmočnem oziru. Srčna zahvala gre v prvi vrsti slavnima skladateljema gospodoma prof. F. S. Vilharju in prof. Fr. Gerbiču za skrbno vodstvo zborovega petja in godbe. Prvoimenovanemu gospodu, kateri je s svojo ljubeznivostjo pridobil hipoma naša mlada srca, dolgujemo nekončno hvaležnost, ker je s svojo navzočnostjo in sodelovanjem povzdignil našo slavnost. Posebno iskrena hvala bodi tudi g. prof. Gerbiču za prekrasno skladbo, katero je složil v ta namen in tudi za ves trud in poštvalnost. Javno zahvalo izrekamo vsem gospodom, ki so blage volje sodelovali pri koncertu, kakor slavnemu kvartetu gg. Pavšek, Branke, Lilek, Krona, bethvogel, slavnemu društvu „Ljubljani“ in bratom hrvatskim tamburašem. Z radostnim srcem se spominjamo tudi narodnih gospic Ljubljanskih, katere so posebno naše ljubljene goste presenetile pri koncertu s krasnimi šopki. Slavnemu ferijalnemu društvu „Savi“, ki je priredilo slovenskim in hrvatskim abiturijentom na čast jako zabaven in vesel „brucniški večer“, izražamo tem potom svojo hvaležnost. Končno izrekamo srčno hvalo slavnemu občinstvu, ki se je tako mnogobrojno odzvalo našemu povabilu in s svojo poštvalnostjo pripomoglo, da je naša veselica dosegla takov gmočni uspeh; kakor tudi gospodom govornikom pri banketu, katerih navdušene besede so padle na rodovitna tla. Bratom Hrvatoma, tako Zagrebčanom, Varaždincom, Karlovčanom, Rečanom, Dubrovčanom itd., vrlemu Bolgaru, potem Slovencem iz Novega mesta in Celja, kakor tudi zastopnikom raznih slov. in hrv. akadem. društev; tem vsem, kateri so se tako mnogobrojno udeležili našega sestanka, klidemo: Živeli!

Odbor združenih slovenskih in hrvatskih abiturijentov v Ljubljani.

VII. izkaz darov za Prešernov spomenik.

Dva napredna abiturijenta (l. 1893) a 20 kron	20—
Anton Podrekar, učitelj na Humu	250
F. Marzidovšek, c. kr. vojaški duhovnik v Trstu	5—
Izplačani kupon za delnico „Narodnega Doma“ v Novem mestu	128
Jos. Stritar, c. kr. profesor na Dunaji	10—
Dr. Jos. Vošnjak, deželni odbornik v Ljubljani (od podpisanih gld. 50— tretji rok)	10—
Ptujski dijaki	6—

Skupaj gld. 100128

V Ljubljani, dne 18. avgusta 1894.

Anton Funtek,
blagajnik.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Marije Marinc posestvo v Moravi, cenjeno 450 gld., ponovljeno, dne 17. avgusta v Kočevju.

Franceta Nachtigala posestne in užtne pravice do zemljišča v Jurki vasi, cenjene 80 gld., dne 31. avgusta in 27. septembra v Novem mestu.

Franceta Novaka zemljišče v Št. Jurji, cenjeno 4440 gld., dne 3. septembra in 8. oktobra v Kranji.

Urše Okorna posestvo v Poveljah, cenjeno 110 gld., dne 3. septembra in 8. oktobra v Kranji. Frana Wohinca, premičnine (razno pohištvo), preložena na dan 3. septembra v Ljubljani, (Resljeva cesta št. 16)

Mateja Jagra posestvo v Ljubljani, cenjeno 6002 gld. 77 novč., (reasmundo), dne 3. septembra in 15. oktobra v Ljubljani.

Janeza Klančarja posestvo v Št. Marjeti, cenjeno 200 gld., dne 4. septembra in 5. oktobra v Novem mestu.

Jakoba Zorža posestvo na Slapu, cenjeno 1028 gld., dne 4. septembra in 5. oktobra v Vipavi. Matije Baka zemljišče v Dol. Vremu, cenjeno 86 gld., dne 5. septembra in 6. oktobra v Semočetah.

Ane Vovk, omožene Zevnik posestvo v Vel. Slatenaku, cenjeno 100 gld., dne 5. septembra in 9. oktobra v Novem mestu.

Janeza Jaka zemljišče v Rakovniku, (preloženo), dne 5. septembra v Mokronogu.

Mihe Rugelj na zemljišče v Kamnji, Jožefa Zamide v Pijavici, Janeza in M. ce Umeka v Cirkniku in Neže Krneo v Griču, zemljišča, cenjena 310, 475, 715 in 95 gld., dne 5. septembra in 10. oktobra v Mokronogu.

Konkurs: Vseled razdelitve konkursne mase kramarja Frana Terlepa v Ljubljani mej upnike se je konkursa končal. — Dosedanji začasni upravitelj konkursne mase Janeza Rabuseja v Kostanjevici notar g. Aleksander Hudovernik je definitivno potrjen upraviteljem; njegov namestnik je notarski kandidat g. Ivan Hudovernik.

Tujci:

17. avgusta.

Pri Slonu: Brosch, Seeber z Dunaja. — Steinmetz iz Monakovega. — Karafiat, Koller iz Trsta. — Ruen iz Inomosta. — Bauer iz Pulja. — Tomšić iz Zagreba. — Lehmann iz Lipakega.

Pri Matiču: König, Oberbauer, Barman z Dunaja. — Carniel iz Trsta. — Dr. Divjak iz Preva. — Smolik iz Reke.

Pri bavarskem dvoru: Klun iz Pulja. — Trusnovica iz Gorice.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
17. avg.	7. jutraj	734.1 mm.	16.6° C	sl. zah.	d. jas.	42.6 mm
	2. popol.	732.4 mm.	15.8° C	sl. svz.	dež.	
	9. zvečer	734.7 mm.	12.4° C	sl. zah.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 14.9°, za 4.1° pod normalom.

Dunajska borza

dne 18. avgusta t. l.

Skupni državni dolg v notah	98	gld. 55	kr.
Skupni državni dolg v srebru	98	55	
Avstrijska zlata renta	122	50	
Avstrijska krona renta 4%	97	70	
Ogerska zlata renta 4%	121	95	
Ogerska krona renta 4%	96	05	
Avstro-ogerske bančne delnice	1011	—	
Kreditne delnice	364	10	
London vista	124	45	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61	—	
20 mark	12	19	
20 frankov	9	88 1/2	
Italijanski bankovci	44	40	
C. kr. cekini	5	89	

Dne 17. avgusta t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	149	gld. 50	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	196	—	
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127	—	
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% slati zast. listi	123	—	
Kreditne srečke po 100 gld.	197	50	
Ljubljanske srečke	24	50	
Rudolfove srečke po 10 gld.	23	50	
Aktije anglo-avstr. banke po 200 gld.	169	25	
Tramway-drust. velj. 170 gld. a. v.	313	—	
Papirnat rubelj	1	33 1/2	

V vročem letnem času

se more priporočati kot najboljša in najkoristnejša (51-3)

osvežujoča in mizna pijača,

posebno pripravna za mešanje z vinom, kajnikom in sadnimi sokovi,

OLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
KISELINE

Ta upliva osveževalno in oživljajoče, vzbuja slast do jedij, pospešuje prebavljenje. Po letu je pravo okrepevalno sredstvo.

Hafnerjeva pivarna.

V nedeljo dne 19. avgusta t. l.

KONCERT

tirolske pevske družbe

(900)

PLONER iz Inomosta.

Začetek ob 7. uri.

Vstopnina prosta.

Nizko kolo

(890-1)

Je na prodaj po nenavadno nizki ceni.

Naslov se izve pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

„THE MUTUAL“

največja in najpremožnejša zavarovalna družba na svetu zavaruje osebe srednje starosti za 20 let in jamči,

da se po preteku te dobe vrne 85 do 90 odstotkov uplačane premije. Razven tega povrne družba zavarovancem svojim ves nabrani dobiček, s čimer se uplačane premije obrestujejo z okoli 4% obrestnih obrestij. (159—14)

Glavna reprezentanca v Trstu.

Glavni zastop v Ljubljani

Primož Hudovernik

Kolodvorske ulice št. 18.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1894.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajšemu času v Ljubljani za 3 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Frantsenstete, Ljubno, čas Salsthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregenz, Curia, Genova, Paris, Steyr, Linz, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Eger, Karlove vane, Francova vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 10 min. jutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Frantsenstete, Ljubno, Dunaj, čas Salsthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Dunaj via Amstetten.
Ob 11. uri 41 min. dopoldne osebni vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 12. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Frantsenstete, Ljubno, Salsthal, Dunaj.
Ob 4. uri 12 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Frantsenstete, Ljubno, čas Salsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregenz, Curia, Genova, Paris, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Eger, Francova vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 30 min. zvečer osebni vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 53 min. jutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipske, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Planja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Paris, Genova, Curia, Bregenz, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celoveca, Beljaka, Frantsenstete, Trbiša.
Ob 8. uri 6 min. jutraj osebni vlak iz Novega mesta, Kočevja.
Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipske, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Planja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyra, Paris, Genova, Curia, Bregenz, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celoveca, Lince, Pontabla, Trbiša.
Ob 12. uri 46 min. popoldne osebni vlak iz Novega mesta, Kočevja.
Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Salsthal, Beljaka, Celoveca, Frantsenstete, Pontabla, Trbiša.
Ob 8. uri 34 min. zvečer osebni vlak iz Novega Mesta, Kočevja.
Ob 9. uri 21 min. zvečer osebni vlak z Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celoveca, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 23 min. jutraj v Kamnik.
Ob 9. uri 55 min. popoldne „ „
Ob 9. uri 55 min. zvečer „ „ (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 56 min. jutraj iz Kamnika. (4—186)
Ob 11. uri 55 min. dopoldne „ „
Ob 9. uri 55 min. zvečer „ „ (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Dobro

stanovanje in hrano

v Ljubljani se išče za 2 učenki v starosti 10—11 let iz dobre obitelji. — Naslov se izve v upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Dobro ohranjen, na pol pokrit

VOZ

se prodaja po nizki ceni v Ljubljani, v Dolgih ulicah št. 1. (896—1)

Odlični zvedenci

vseh dežel so na zdravilstvenih razstavah v Londonu, Parizu in Genuju kot razsojevalci izloženih preparatov

tinkture za želodec

lekarnja

G. Piccolija v Ljubljani

s častno diplomu in zlato svetinjo odlikovali. Te odličujoče odlike so najbolje spričevalo že od nekdaj znanega dijetetičnega sredstva, katero krepi in zdravi želodec, kakor tudi opravi prebavnih organov izbornu pospešuje. — To tinkturo za želodec razpošilja izdelovatelj G. Piccoli v Ljubljani proti povzetju zneska. Zaboje po 12 stekli. za 1 gld. 36 kr.; po 55 stekli. za 5 gld. 26 kr. (zaboje tehta 5 kgr.). Poštino plača vedno naročnik. (588-12)

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešuje in napenjanja odstranjuje ter mlo raztoplja (424—18)

domače sredstvo.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavoynine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.

Zaloge skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško domače zdravilo.

To sredstvo pospešuje prav izbornu, kakor svodocijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V skatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavoynine je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Na živcih bolnim

(splošna nervoznost, migrena, bresenost, omotica, otrplost, če pojema pametovanje ali spomin) se priporoča, da se seznanijo z novo zdravilno metodo, ki je imela velikanski uspeh ter je priporočajo ugledni medicinci najtopleje in ki je poleg tega izredno preprosta. Natančna opisovanja pošilja brezplačno knjigarna (884-1)

Karla Valentina sin, Pečuh, (Fünfkirchen).

Zobni zdravnik D^r. ROMAN JACOBI

ustavlja po najnovejši in najboljši metodi
umetne zobe in zobovja.

Plombira in izdira zobe brez
bolečin. (186-14)

Zdravi sploh vsako ustno bolezen.

Ljubljana, Stari trg št. 4.

Koncipijenta

z legalno prakso vzprejme v svojo pisarno
dr. U. Lemež (877-3)
odvetnik v Slovenski Bistrici.

Odlikovan na svetovni razstavi
(1886) v Čikagi s svetinjo. (43)

Namizni raki.

Najizbornejše oplemenjene vrste, lovijo se vsak dan, da so vedno sveži, razpošilja pod jamstvom, da desetine živijo, v poštnih košaricah poštnine in colnine priložna po poštnem povzročju: 110 kom. rakov za juho gld. 2-50, 80 kom. srednje namiznih rakov gld. 3-40, 60 kom. velikanov z debelimi škarkami gld. 3-50, 40 kom. solo-velikanov gld. 4-50 in 32 kom. solo-velikanov, jako fini, čudovite živali, gld. 5-25.

F. Schapira, Stanislav št. 274, Gornja.

Prevzetev mizarske delavnice.

Usojam se p. n. občinstvu naznanjati, da sem prevzel in popolnoma preuredil poprej Regaljevo mizarsko delavnico

na Sv. Petra cesti št. 21 v Ljubljani.

V delo vzprejemam vsa v mizarsko stroko spadajoča dela, pohištveno robo, stavbena dela, cerkvena dela itd. (849-3)
Priporočevaje se za obila naročila, zagotavljam točno postrežbo in solidno pa ceno delo ter beležim z odličnim spoštovanjem

Fran Burger.

Franc Novak p. d. Mihac

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

priporoča svojo veliko in mnogovrstno zalogo

raznih pušk

izdelanih po najnovejšem sistemu, in raznih lovskih potrebnostih ter izvršuje vsakojaka popraviljanja točno in po najnižji ceni. — Za izbornost blaga se jamči. — Vse moje puške so prej dobro preskušene, predno se odpošljejo naročnikom. (843)

Ceniki se na zahtevanje pošiljajo brezplačno.

Velika Levovska loterija. 2024 dobitkov.

Glavni dobitki (847-6)

60.000 gld., 10.000 gld., 5.000 gld.

v gotovini samo z 10% odbitka.

Levovske srečke po 1 gld. priporočata: Menjalnica J. C. Mayer in glavna tabačna prodajalnica A. Gruber.

Prej J. Geba. Fran Čuden. Prej J. Geba.

urar

v Ljubljani, Glavni trg št. 25

(Podružnica v Trbovljah)

priporoča si občinstvu ter posebno preč. duhovščini svojo bogato zalogo

švicarskih žepnih zlatih, srebrnih in nikelnastih ur, stenskih ur z nihalom, ur budilnic, verižic, prstanov, uhanov (120-31)

in vseh v to stroko spadajočih stvari po najnižjih cenah.

Popravila izvršujejo se natančno pod poročvom.

— Zunanja naročila se hitro izvršujejo po pošti.

Ceniki so vedno na razpolaganje zastoj in franko.

FRAN CHRISTOPH-ov

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnat barve) in brezbarven (ki daje samo svet). — Uzorek lakiranja in navod rabi dobje se v vseh zalogah.

Dobiva se v Ljubljani pri FRAN CHRISTOPH, Ivana Lučkman-a nasledniku: izumitelj in jedini izdelovatelj pritega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

Anton Stacul-u.

FRAN ŠEVČIK

(788-5)

puškar

v Ljubljani

Židovske ulice št. 3

priporoča

svojo bogato zalogo

vseh vrst orožja in lovskih potrebščin

kakor tudi puške in samokrese lastnega izdelka.

Vsa v njegovo stroko spadajoča dela se izvršujejo točno in po najnižji ceni.

Važno za sleharno gospodinjo in mater!

(11-17)

Sel. Kneipp

Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava

se čedalje bolj skazuje kot najizbornejši, jedini naravi primerni zdravi in ob jednem v svoji uporabi najcenejši dodatek bobovi kavi. Priporoča se izrečno od visokih znanstvenih in zdravniških avtoritet in se predpisuje ženskam, otrokom in takim, ki imajo želodčno ali živčno bolezen, kot najboljši nadomestek bobove kave.

Oporeznost pri kupovanju! Zahtevajte in jemljite samo bele originalne zavoje z imenom

Dobiva se povsod. Kathreiner. 1/2 kilogr. 25 krajcarjev.

Kamnoseška obrt in podobarstvo.

Vinko Čamernik

kamnosek v Ljubljani, Parne ulice št. 9
filijala na Dunajski cesti nasproti Bavarskemu dvoru

(poprej Peter Toman)

priporoča se za izvrševanje

cerkvenih umetnih kamnoseških del
kakor oltarjev, tabernakeljev, prižnic, obhajilnih miz, krstnih kamnov itd., nadalje za vsakovrstna

stavbena kamnoseška dela

kakor tudi za izdelovanje plošč iz vsakovrstnega marmorja za pohištvo. Ima tudi bogato zalogo

nagrobnihih spomenikov
iz raznovrstnih marmorjev, napravljenih po najnovejših arhitektoničnih obrisih po jako nizki ceni.

Oskrbuje napravo kompletnih družbinskih rakev iz vsakako popraviljanje. (10-33)

Obrise, načrte in vzorce pošilja brezplačno na vpogled.

Najboljše se nalagajo glavnice

če se kupujejo

4% založnice gališkega zemljiško-kreditnega društva.

Iste donajajo

dobička več ko 4 odstotke

ter uživajo pravo

pupilarne varnosti,

se ne smejo obdačiti in niso fatiranju podvržene,

se lahko vložé kot kavcija

in kot vojaška ženitna kavelja; razen tega je vsakih 100 gld. založnic zavarovanih po hipotekarni vrednosti 253 gld. 33 kr.

Založnice se dobivajo po vsakokratnem dnevnem kurzu pri

J. C. MAYER-JU

banka in menjalnica v Ljubljani. (568-28)

Dolenjsko vino!

Le pristno blago ponuja po primerni ceni v množini od 56 litrov naprej vsem tistim, ki so prijatelji pristni in zdravi vinski kapljici, (889-2)

Fr. Paulin,
posesnik v št. Rupertu, železniška postaja Trebnje.

Hiša št. 3

v Ključavničarskih ulicah

se iz proste roke proda najceneje. Ista je v sredini mesta in prikladna za vsako manjšo obrtnijo. — Povpraša naj se v pomočni blagajni, Židovske ulice št. 8, I. nadstropje. (785-3)

PHONIX-POMADA

na razstavi za zdravje in vredovanje bolnikov v Stuttgartu 1890 odlikovana z nagrado, je po zdravniškem izreku in mnogih zahvalnih pismih, katerih število gre v tisoče, priznana kot jedino, zares rešno in neškodljivo sredstvo, s katerim se doseže tako pri gospodih kakor pri gospodinjah lepa in bujna rast lasij in se prepreči, da ne izpadejo in da se ne dela mej njimi prhot; mladi gospodje dobijo po nje rabi močne brke. Za uspeh in za neškodljivost se garantuje.

Lonček 80 kr., če se pošlje po pošti ali proti povzetju 90 kr.
K. Hoppe, Wien, XIV., Hütteldorferstrasse 81. (20-25)

Kwizdina protinova tekočina.

Mnogo let sem prekušeno n bolesi utešujoče domače sredstvo. Jako okrepčujoče, če se z njo drga pred vsako veliko touro in po vsaki touri. Cena 1/2 steklenici avst. velj. gld. 1.—, 1/2 steklenici avst. velj. 60 kr.

Glavna zaloga:

Okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaju.

Dobiiva se v vseh lekarnah.

Paziti naj se blagovoli na varstveno znamko in zahteva naj se izrecno (213-8)

Kwizdina protinova tekočina.

Gostilna

odda se takoj z vso opravo in z gostilniškim obrtom zaradi preselitve in otvoritve družega obrta.

Več o tem poizvé se v zavodu A. Kališa, v Ljubljani, Prešernov trg. (897-1)

Nepresegljivo za zobe

je

I. Trnkóczy-jeva ustna voda

aromatična, upliva okrepčujoče, zabranjuje gnjilobo zob ter odstranjuje iz ust neprijetni duh. Jedna velika steklenica 50 kr.

II. Trnkóczy-jev zobni prašek

splošno priljubljen, upliva jako okrepčujoče ter ohranjuje zobe svetlo-bele, a 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pisem, ima vedno sveži v zalogi ter vsak dan po pošti pošilja (505-16)

Ubalđ pl. Trnkóczy
lekar

v Ljubljani zraven rotovža.

Zunanja naročila se s prvo pošto razpošiljajo.

Vešči tesarji

dobé trajno službo tudi čez zimo pri tesarskem mojstru

Lagler Josipu

v Gradci, Wegnergasse št. 18. (886)

Učenca

vzprejemem takoj v mojo prodajalnico z manufakturnim in specerijakim blagom in z deželnimi pridelki.

(899-1)

F. Skušek v Metliki.

Krčma

v bližini železniške postaje odda se na račun z dobrimi pogoji. — Več se izvé v upravnštvu „Slovenskega Naroda“. (892-1)

Pomočni uradniki

z mesečno plačo začetkoma 45—50 gld. se takoj vzprejmejo v Graški pisarni neke delniške družbe; isti morajo biti popolnoma veščim nemškega in slovenskega jezika v govoru in v pisavi in imeti izpisano pisavo, ki je lahko čitljiva. Daljni pogoji so: razumni, hitri delavci, neomadeževana preteklost, neoznjeni, popolno zdravi. V slučaju posebne poravnosti in prav dobrega vedenja kasneje definitivno nameščenje s pravico do pokojnine. Prošnje v nemškem in v slovenskem jeziku (s prepisi spričeval) pod „201.191“ v Gradec poste restante. (872-3)

Vozni listki v Sev. Ameriko

(6-33)

pri

nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.

I Kolowratring 9

IV Weyringergasse 7

DUNAJ.

Vsak dan odprava z Dunaja.

Pojasnila zastoj.

Mala oznanila.

Pod Trnovo št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

prporočila

J. Soklič.

Gledališke ulice št. 6.

M. RANTH
(Viktor Ranth) (27)

Ljubljana, Marijin trg 1

prporočila veliko zalogo oprem za krojače in čevljarje, beloprtenega blaga in podvlek, bombaža in ovčje volne, preje za vezenje, pletenje, šivanje in kavljikanje, tkanega in nogovičarskega blaga, predpasnikov, živetkov in rokavic, pozamentirkega in drobnega blaga, trakov, čipk in petljanj, čipkastih zavos in preprog, umetelnih cvetk in njih delov.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (33)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Ustanovljeno **J. J. NAGLAS** leta 1847.

tovarna pohištva

v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec).

Zaloga jednostavnega in najfinejšega lesenega in oblaženega pohištva, zreal, strgarskega in pozlatskega blaga, pohištvene robe, zavos, odej, preprog, zastiral na valjeh, polknov (žaluzij). Otroški vozički, železna in vrtna oprava, nepregorne blaginice. (35)

Restavracija „Pri Zvezdi“

cesarja Josipa trg.

Velik zračni vrt, stekleni salon in kegljišče.

Priznana izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje.

(22) **F. Ferlinc, restavratör.**

Josip Reich (23)

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4

prporočila čast. občinstvu dobro urejeno kemično spiralnico

v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Pregrinjala vsprejmo se za pranje in crn v pobarvanje. V barvariji vsprejma se svilnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah.

(30)

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša zaloga za šivilje.

(34)

Brata Eberl

Ljubljana, Franciškanske ulice 4.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljate barve, lak in pokost. (20)

Glavni zastop Bartholi-jevega originalnega karbolinija. Maščoba za konjska kopita in usnje.

Uran & Večaj

Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3

prporočila p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih pečij in glinastih snovij kakor tudi štedilnikov

in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (31)

G. Tönnies

v Ljubljani.

Tovarna za stroje, železo in kovinolitve.

Izdeluje kot posebnost: vse vrste strojev za lesoreznic in žage. (21)

Prevsame cele naprave in okrbuje parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Maksimilijan Patat-ova naslednika

F. Merala & Boneš

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32, ali pa sv. Petra nasip št. 27

prporočila se p. n. občinstvu za ženske in moške obleke, razparane in cele, iste se lepo očedijo; vzprejemata vsakovrstna pregrinjala, svilnate robe in trakovke za pranje in pobarvanje, kakor tudi svilnato, bombažno in mešano blago vseh barv. Obleka se čisti, pere in barva hitro, dobro in po nizki ceni.

J. Hafner-jeva pivarna

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga Vrhniškega piva.

Priznana izvrstna restavracija z veliko dvorano za koncerte itd. in lepim vrtom. (36)

— Kegljšče je na razpolago. —

Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Zajamčeno pristni kranjski brinjevec

liter po gld. 1-20 in

medenovec

liter po gld. 1.—, ki ga prporočajo zdravniki, pri

Oroslav Dolencu

trgovina z voščanino in medom

Ljubljana, Gledališke ulice 10.

Podobe

umrlih urednikov „Slovenskega Naroda“ (Ant. Tomšič, Jos. Jurčič, Ivan Železnikar)

dobivajo se na karton-papirji tiskane komad po 20 kr.

v „Narodni Tiskarni“, pri gospodu A. Zagorjan-u in pri družih knjigotržcih.

J. Kunčič

prporočila p. n. občinstvu svojo izdelovalnico soda-vode

Ljubljana, Sv. Petra cesta 5 („Pri avstrijskem cesarju“)

z opomnjo, da rabi vodo iz mestnega vodovoda, a v svoji filijali v Lescah rabi vodo iz tekočega studenca nad cesto proti Bledu. (64)

Zunanja naročila izvršijo se točno.

Čast mi je naznanjati, da sem prevzela po smrti mojega moža Frana Toni kovaško obrt

katero bodem nadaljevala, ter se prporočam za vsa v to stroko spadajoča dela po nizkih cenah, zlasti za nove podkove. Dobro delo in točna postrežba. Z veselo poštovanjem (37)

Ivanka Toni

v Vodmatu št. 4.

Posredovalnica služb in stanovanj G. Flux
na Bregu št. 6 (894)

Išče nujno: lovec, priprostega dečka (strežaja) za grofovsko hišo; 2 pestunji za Pulj in Bled; več kuharic za Dunaj, Pulj, Meran; gostilniško kuharico za Ljubljano.

Stanovanje in hrana

se išče za učenca III. razreda na vadnici s početkom šolskega leta. — Ponudbe gospodu Pavlu Drahslerju pri J. C. Mayerju v Ljubljani. (895)

Učenec

poštenih starišev, 13—14 let star, vzprejme se takoj v trgovino z mešanim blagom pri Antonu de Schinava v Cerknici. Želi se znanje nemškega jezika. (879 2)

30 gld. na mesec

postranskega zaslužka z visoko provizijo lahko zasluži vsakdo, ki ima mnogo znanstev, s prejemanjem naročil na patentovane predmete, ki se prav lahko pečavajo v vsakem okraju. Ponudbe z znamko za 5 kr. za odgovor pošiljaj F. Hamáček-u v Pragi 1080/II. (898—1)

Lekarna „Pri orlu“, Svobode naslednik

v Ljubljani, Preširnov trg

priporoča

svoje specialitete za poletno dobo:

Za čiščenje ust in zob (antiseptično). Menthol: voda za usta à 40 kr. prašek za zobe à 30 " pasta " " à 20 "	Toiletni predmete: Pariški najfin. toilettni pudre, rdeč, bel in rumen, à 10 in 25 kr. Amerikanski vaseline, najnovejši zavoj, à 10, 15 in 20 kr. Crème celeste, prirejen po francoskem orig. receptu, à 10 kr.	Za okrepčanje: Pristno francosko žganje, originalna polnitev, à 40 in 60 kr., vnanje in notranje uporabljivo. Dunajske kapljice za želodčni krč, preskušeno domače sredstvo za želodec, ki se priporoča zlasti za dobo sadja kot domače sredstvo in za potovalce, utešuje bolesti in je jako krepilno, à 10 kr., dvanaestorica 1 gld.
---	---	---

Indioon
novo, najboljšo sredstvo proti kurjim očesom in bradavicam, à 30 kr., neprekosljivo.

Obvezila
lastni proizvod
najceneje. (836—3)

Istarska vinarska zadruga v Pulji

usoja se naznaniti slavnemu občinstvu, da je odprla

**zalogo raznovrstnih svojih vin
za Dolenjsko**

in poverila zalogo gospodu

**Edvardu Rozini
v Kandiji pri Novem mestu.**

Ponuja se torej slavnemu občinstvu ugodna prilika, da si oskrbi brez posebnih stroškov **pristna, dobra istrska vina**, katera ima v zalogi zadruga, ki se priporoča slovenskim rodoljubom za obila naročila. (863—3)

Fran Kaiser

puškar

v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

**orožja za lov in osebno varnost,
streljiva in potrebščin za lovce.**

Specijalitete

(803—5)

v po meni izdelanih ekspresnih puškah in ptičaricah.

Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Odlikovano: Gradec, Trst, Zagreb, Gorica.

Št. 100/pr.

Razpis.

(845—3)

V deželni blaznici na Studenci poleg Ljubljane izpraznena je

služba hišnega zdravnika

s katero je združena plača 800 gld., pravica do 6 v pokojnino nevštevnih petletnic po 50 gld., prosto stanovanje, kurjava in svečava.

Prošnje za to službo naj se pošljejo

do 31. avgusta 1894. leta

podpisanemu deželnemu odboru, morajo pa biti podprte z dokazili o doktoratu vsega zdravilstva, o službovanji v kakem zavodu za umobolne ali obiskovanji kakega psihiatričnega tečaja, o starosti, o znanji slovenskega in nemškega jezika ter o vseh drugih merodajnih osebnih razmerah proučevih.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 2. avgusta 1894.

E. SCHMARDA

priporoča p. n. potujočemu občinstvu svojo oblastveno dovoljeno

potniško pisarno

s pravico za preskrbovanje (858—3)

navadnih, povratnih, naročniških in obhodnih voznih listov, za prirejanje zabavnih, romarskih in družih posebnih vlakov, dalje za prodajanje pojasnil potnikom za tu- in inozemstvo, po železnici in po morji.

Pisarna je v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 6.

Opomba: Ker se v zadnjem času prirejajo posebni vlaki tudi od repoklicane in neopravičene strani, usojam si opozarjati slavno občinstvo, da sem storil proti tem posegom v moje koncesijonirano obrt primerne korake pri pristojni kazenski oblasti. Slavno občinstvo blagovoli naj se tedaj obračati v vseh v stroko potovalne pisarne spadajočih zadevah v svojem lastnem interesu jedino le do moje pisarne, ker na Kranjskem nima nihče drugi jednake koncesije.

Advokat

(891—1)

dr. Viktor Supan

je otvoril

svojo pisarno

v Ljubljani

na Bregu št. 16, I. nadstr.

V Zvezdi

Marija Drenik

V Zvezdi

v hiši „Matice Slovenske“.

**Bogata zaloga najfinejših kravāt, zavratnikov,
srajc za gospode, nogovic, robcev,**

v katere se črke najhitreje zaznamujejo,

(745—4)

po zelo nizki ceni.